

ירידת חלק מישראל — הסתרה וצמצום

ישראל עם קדוש הוא האור המאיר לכל העולם כולו. ומפני זה מגמתם היא שכל העולם יכירו במלכותו של הקב"ה. כמו שהם מעתירים, "מלוך על כל העולם כולו בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך. וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו. ויאמר כל אשר נשמה באפו, ד' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה". ובכל עו ועצמה מתאמצים ישראל למלא תפקיד קדוש זה. אולם מצד נפלאות רוממותם ושיא משגבם בהכרת יחודו ית"ש. אין לכל העמים והיצורים שום גשר אליהם, וצערם של ישראל על זה נורא מאד. וכשם שנאמר אצל הקב"ה "לא תוכל לראות את פני כי לא יראני האדם וחי וגו' וראית את אחורי ופני לא יראו" (שמות ל"ג). כן לא יוכלו העמים והיצורים כלם להסתכל בפניהם של ישראל. שפניהם כפני נביאים, שבשעה שרוח הקדש שורה עליהם פניהם בוערות כלפידים (ויקרא א). כי אין הנבואה פוסקת מישראל. ואם אינם נביאים בני נביאים הם (פסחים ס"ו א). ואין עצה אחרת כי אם זאת שהעמים יינקו מישראל רק בבחינת "וראית את אחורי". ולכן נמצאים בישראל אנשים כאלה שנופלים ממדרגתם. ועל ידי זה עוברת השפעתם של ישראל לכל העמים, ובדרך זו מקבלים הם איזה מושג בקבלת עול מלכותו יתברך. אף שהם מישגים קלים וכהים.

ירידה זו של חלק מישראל איננה כריתה מן השרש היו אלא
 שהוא הסתרה וצמצום, כדי שיוכלו העמים והיצורים לקבל מהם
 כפי חלקם ומדתם, והם הם פליטי הענן משבט דן, שהוא מהירודין
 שבשבטים (עי' רש"י שמות לה, לד), המאסף לכל המחנות, וזה היה גם
 אצל שמשון שהיה משבט דן, והיתה שכינה מקשקשת לפניו כזוג (סוטה
 ט, ב), ודן את ישראל כאביהם שבשמים, והוא מעין שמו של הקב"ה, מה
 הקב"ה מגין על כל העולם כלו, אף שמשון מגין בדורו על ישראל
 (שם י, א), ועם זה הלך אחר עיניו (שם ט' ב) כדי להאיר למי
 שירצה להיות נאות לקבל הארתו.

ומטעם זה יש לשבט דן חלק בבנין עם ישראל, שכן בעשית
 המשכן נאמר, "ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה
 יהודה ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן אחיסמך למטה דן" (שמות
 לא ב—ו). היינו השבט היותר גדול הוא שבט יהודה, עם השבט היותר
 פחות, הוא שבט דן, כי מינייה ומינייה יתקלס עילאה ויהיה גם לאור
 הגויים, וכן מקדש ראשון נבנה ע"י שלמה בן דוד מלך ישראל וע"י הירם
 שאמו היתה משבט דן (עיין ילקוט מלכים רמז קפ"ה), וכן בהריגת
 בלעם על ידי פנחס היה צורך לשתף את צליה משבט דן ובדוד היה
 צורך לשתף את עירא ובגיניה תליא גבורתיה דדוד, וכן לעתיד
 לבוא תהיה הגאולה גם על ידי שריה משבט דן, דזמין למיתי בהדי
 משיחא דאפרים, וזמין איהו למעבד נוקמין וקרבין בשאר עמין,
 וכד דא יקום כדין הוי מחכא לפורקנא דישראל (עיין כ"ז בזהר ט'
 בלק דף קצ"ד ע"א וע"ב).